

Εξώφυλλο

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ▪ ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2022 ▪ ΤΕΥΧΟΣ #192

**ΠΑΝΩ ΑΠΟ ΤΗ ΔΟΥΡΟΥΤΗ,
ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟ ΤΟ ΜΠΙΖΑΝΙ**

Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1 «Μετρώντας» την πόλη: Ο πληθυσμός των Ιωαννίνων στις απογραφές

ΤΟ 1920 ήταν η 21η επίσημη απογραφή του πληθυσμού της Ελλάδας και η πρώτη που συμπεριλάμβανε τα Ιωάννινα επίσημα, ως κομμάτι της χώρας.
<https://typos-i.gr/article/metrwntas-thn-polh-o-plhthysmos-twn-iwanninwn-stis-apografes>

2 Καλλιτεχνικό πάρκο; Δύσκολα τα πράγματα

ΕΠΙ ΔΥΟΜΙΣΙ χρόνια μελετάται η μετατροπή των παλαιών στρατιωτικών φυλακών, που βρίσκονται στην παραλίμνια περιοχή μεταξύ του ΚΕΠΑΒΙ και του πάρκου κυκλοφοριακής αγωγής, σε ένα πολιτιστικό-καλλιτεχνικό πάρκο.
<https://typos-i.gr/article/kallitexniko-parko-dyskola-ta-pragmata>

3 Νέο κτίριο για τρία τμήματα

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων αποφάσισε ότι χρειάζεται ένα νέο, πολυδύναμο κτίριο στην πανεπιστημιούπολη. Το νέο κτίριο θα προορίζεται για τρία τμήματα που σήμερα δεν διαθέτουν αυτόνομο χώρο (πλην, εν μέρει, ενός): Καλών Τεχνών, Οικονομικό και Αρχιτεκτονική.
<https://typos-i.gr/article/neo-ktirio-gia-tria-tmhmata>

4 «Το όνομά μου είναι...»

Ο ΣΦ ΠΑΣ Γιάννινα ανάρτησε στους «Ζωσιμάδες» πανό με τα ονόματα ανθρώπων που έχασαν τη ζωή τους με αντίστοιχο τρόπο, όπως ο 19χρονος Άλκης Καμπανός στη Θεσσαλονίκη.
<https://typos-i.gr/article/onoma-moy-einai>

 A red rectangular button with a white circle icon on the left and the text "BECOME A PATRON" in white capital letters.

Στηρίζοντας τον Τύπο Ιωαννίνων με μια συνδρομή

Με μια συνδρομή, 4 ή 10 ευρώ ή με ποσό της επιλογής σας, μπορείτε να στηρίξετε τον Τύπο Ιωαννίνων σε δύσκολους καιρούς για την επαγγελματική δημοσιογραφία.

Οι συνδρομητές-τριες του Τύπου Ιωαννίνων, έχουν πρόσβαση σε μια σειρά «προνόμια», μέσω του λογαριασμού στο Patreon και της αντίστοιχης εφαρμογής για κινητά. Εκεί, μπορείτε να βλέπετε περιεχόμενο του Τύπου Ιωαννίνων, προσβάσιμο μόνο ή νωρίτερα από την κυκλοφορία του, σε συνδρομητές-τριες:

Με μια συνδρομή 4 ευρώ* στον Τύπο, παίρνετε:

- Την πρώτη έκδοση των **Πετρό Ιστοριών** σε ψηφιακό βιβλίο (pdf)
- Την ψηφιακή έκδοση «**Ένα άλμπουμ την εβδομάδα**», που περιλαμβάνει 52+1 κείμενα για ισάριθμα μουσικά άλμπουμ
- Όλα τα podcasts της πρώτης περιόδου της εκπομπής «**Τύπος στο Μικρόφωνο**», με δυνατότητα downloading
- Πρόσβαση, πριν τη δημοσίευσή τους, στα **video reports** και σε διάφορα άρθρα

Με τη συνδρομή των 10 ευρώ* στον Τύπο, παίρνετε:

- Όλα τα παραπάνω, συν ένα αντίτυπο του βιβλίου «**Οι 'αποστάτες', τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι/Οι δημοτικές εκλογές στα Γιάννενα, 1925-2014**» σε φυσική μορφή
- Ανάγνωση του **Εξωφύλλου** την προηγούμενη ημέρα κυκλοφορίας του
- Πρόσβαση σε προσφορές για **θεάματα** (θέατρα, συναυλίες) που γίνονται στην πόλη των Ιωαννίνων

Για να εγγραφείτε, βρείτε το «πορτοκαλί κουμπί» του Patreon σε κείμενα του site ή αντιγράψτε αυτό το σύνδεσμο:

<https://www.patreon.com/TyposI>

Σε αυτό το βίντεο, θα βρείτε αναλυτικές οδηγίες για την εγγραφή:

<https://www.youtube.com/watch?v=75ah4XuyCI8&feature=youtu.be>

[*οι τιμές είναι προ ΦΠΑ]

«25+1 ρετρό ιστορίες»

Οι «**25+1 ρετρό ιστορίες**», η πρώτη έντυπη έκδοση του «Τύπου Ιωαννίνων», είναι πλέον 4 ετών.

Είναι περισσότερων όμως στην ουσία, καθώς οι 25+1 ιστορίες τους περιγράφουν και ξαναφέρνουν στο προσκήνιο την παλιά πόλη των Ιωαννίνων.

Οι «**25+1 Ρετρό Ιστορίες**» επιδιώκουν να ξανασυστήσουν, με έναν διαφορετικό τρόπο, την πόλη στους ίδιους τους Γιαννιώτες αλλά και στους επισκέπτες. Κείμενα και φωτογραφίες «συμπράττουν» για να αφηγηθούν ιστορίες, αξιοποιώντας ιστορικά δεδομένα, επιστημονική βιβλιογραφία, αρχειακό υλικό, αλλά και μύθους που κρύβουν τη δική τους αλήθεια. Στη «σύμπραξη» αυτή το δικό της λιθαράκι βάζει και η αποτύπωση μιας ιστορίας σε κόμικς.

Κι όλα αυτά χωρίς κάποια διάθεση εξωραϊσμού του παρελθόντος. Γνωρίζοντας το παρελθόν, καταλαβαίνουμε το παρόν και ίσως, αν είμαστε τυχεροί, μπορούμε να σχεδιάσουμε καλύτερα το μέλλον της πόλης...

Οι «**25+1 Ρετρό Ιστορίες**» είναι μια δίγλωσση έκδοση (ελληνικά και αγγλικά) και ήδη, έχουν κάνει 2η έκδοση.

**Θα τις βρείτε
στα βιβλιοπωλεία
της πόλης**

Τα οχυρά της Δουρούτης το 1913 και σήμερα

Ενα από τα οχυρά που κατασκεύασαν οι γερμανοί μηχανικοί στα Ιωάννινα, ήταν αυτό της Δουρούτης.

Πάνω από τη μονή Δουρούτης, στην κορυφή του υψώματος, στη ρίζα του οποίου βρίσκεται σήμερα το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων δημιουργήθηκαν συμπληρωματικά οχυρώματα, με 4 θέσεις πυροβολικού. Το οχύρωμα βρίσκεται δυτικά του Μπιζανίου, όπου ήταν τα βασικά οχυρωματικά έργα. Το οχυρό Δουρούτης είχε στηθεί ως εξής: στην κορυφή δύο λοφίσκων κατασκευάστηκαν δύο τσιμεντένια πυροβολεία «μόνιμα-θαμμένα» σύμφωνα με την καταγραφή του Σιορόκα (2000).

Το ένα είχε θέσεις για 6 πυροβόλα στον δυτικό λόφο και το άλλο για 4, στον ανατολικό λόφο.

Νοτιότερα υπήρχε η εγκατάσταση για τρίτο πυροβολείο που ωστόσο δεν είχε εξοπλιστεί κατά την πολιορκία των Ιωαννίνων, με νότιο-νοτιοανατολικό προσανατολισμό.

Υπήρχε επίσης ένα υπερυψωμένο κτίσμα-στρατώνας, για δύο λόχους. Επίσης, υπήρχαν χαρακώματα γύρω στα 300 μέτρα μπροστά από τα πυροβολεία. Επίσης, η περιοχή διέθετε, εκτός από το στρατόνα, αποθήκη, στέρνα νερού, καθώς και εναέρια τηλεφωνική σύνδεση με τα μετόπισθεν.

Το οχυρό Δουρούτης στελέχωνε η ενοποιημένη μεραρχία Φαϊχ Μπέπ. Είχαν τοποθετηθεί εκεί 4 πυροβόλα Κρουπ και εστάλησαν μόλις στις 20 Φεβρουαρίου 600 μαχητές.

Τα συγκεκριμένα οχυρωματικά συμπεριλαμβά-

νταν στην κύρια ζώνη άμυνας και τα αντίστοιχα στις θέσεις Τσούκας, Σάββα, Αγ. Νικολάου, Μανολιάσας, ήταν θέσεις προκάλυψης (Σιορόκας, 2000). Νότια της θέσης Δουρούτης είχε κατασκευαστεί μια σειρά από τοιχία, σε απόσταση περίπου 7 χλμ προς το δρόμο προς Πρέβεζα. Σε αυτή τη γραμμή, όπου δεν ήταν εύκολη η κατασκευή ορυγμάτων λόγω πετρώδους εδάφους, οι Τούρκοι είχαν τοποθετήσει 7 πολυβόλα και 8 κανόνια, εκ των οποίων 2 ταχυβόλα και 2 ορειβατικά.

ΤΑ «ΕΞΙ ΠΑΛΙΚΑΡΙΑ ΤΗΣ ΔΟΥΡΟΥΤΗΣ»

Στις 20 Φεβρουαρίου, την παραμονή της απελευθέρωσης της πόλης δηλαδή, κοντά στα οχυρά, θα χάσουν τη ζωή τους 6 φαντάροι του 3ου λόχου/11ου Συντάγματος Πεζικού. Ένας ήταν από τη Μεσσηνία, ο Γιάννης Αθανασόπουλος, τρεις από την Αρκαδία, οι Αντώνης Κεφαλάς, Ρήγας Κρατημένος και Μιχάλης Σχίζας και δύο από την Κρήτη, οι Γιώργος Πασσιάδακας και Μανώλης Τσικαλουδάκης. Θεωρούνται οι «έξι τελευταίοι νεκροί» της πολιορκίας των Ιωαννίνων και σήμερα, τιμώνται με μνημείο στην περιοχή και με ετήσια εκδήλωση που διοργανώνει το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

ΠΗΓΕΣ:

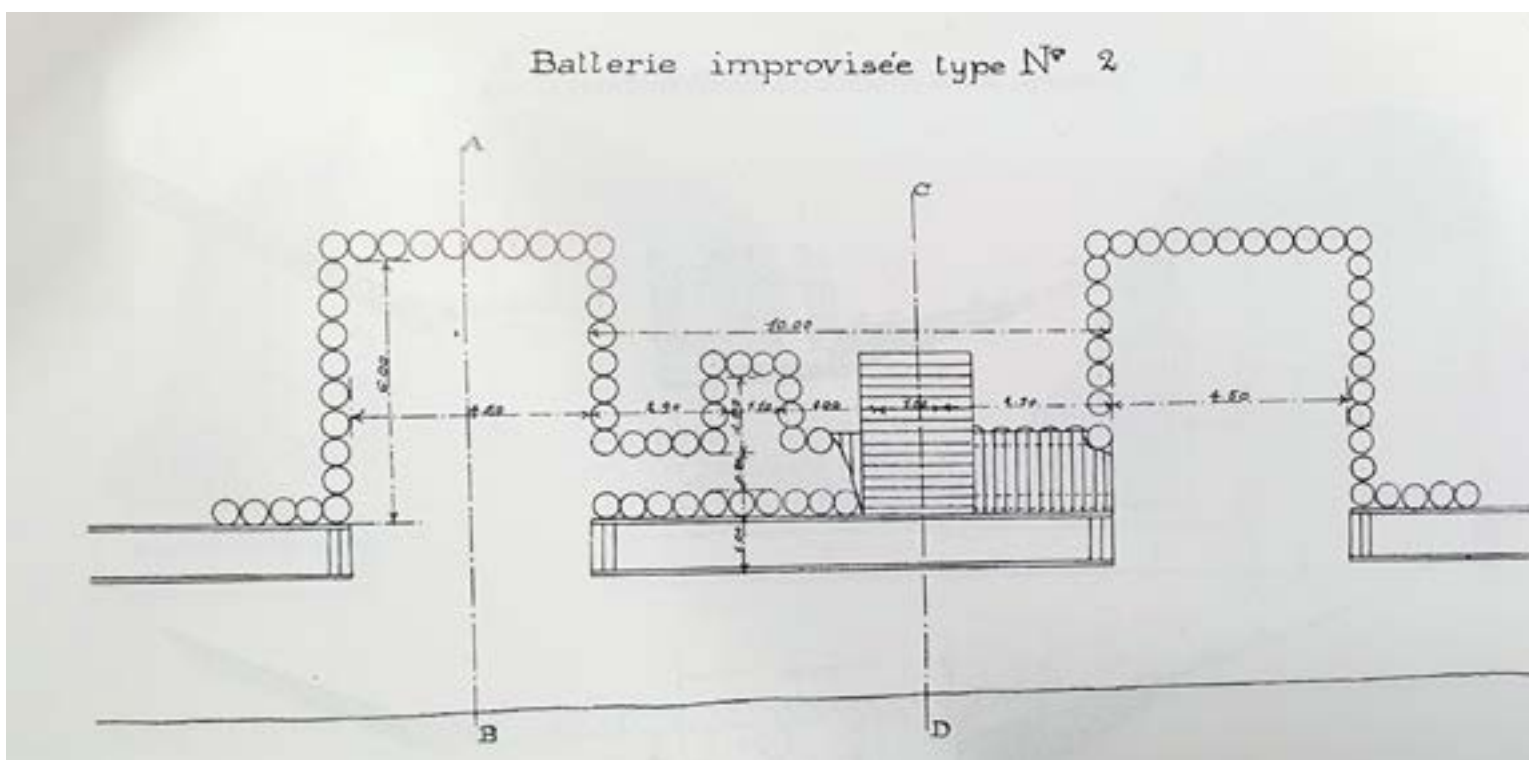
Σιορόκας Γ. (2000). Η τουρκική αμυντική οργάνωση των Ιωαννίνων σε σχέση με τις αντίπαλες γραμμές και τις επιχειρήσεις της απελευθέρωσης. ΙΜΙΑΧ

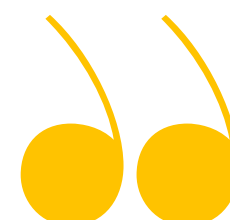
Πάνω: Εικόνα από την κατασκευή των οχυρών στη Δουρούτη (Σιορόκας, 2000)
 Αριστερά: Εικόνα από τα οχυρωματικά έργα μπροστά στα οχυρά Δουρούτης (Σιορόκας, 2000)
 Κάτω: Σχέδιο των οχυρωματικών έργων (Σιορόκας, 2000)

Λοχαγός
 Ιπποκράτης
 Παπαβασιλείου,
 επιτελάρχης της
 3ης Φάλαγγας:

«Όταν επήραμε την Τσούκαν, η οποία ήτο το κλειδί, ήρχισε η επίθεσις και από τας άλλας μεραρχίας αι οποίαι όμως ήσαν πολύ οπίσω μας σχετικώς προς τα Ιωάννινα. Όταν δε επήραμεν και το Δουρούτη ήτο πλέον αποφασισμένη η τύχη των Ιωαννίνων και το φοβερόν Μπιζάνι ήτο αιχμάλωτό μας. Ο Στρατός ο οποίος ευρίσκετο εκεί δεν ηδύνατο να υποχωρήση προς τα Ιωάννινα δίχως να διέλθει υπό τα πολυβόλα μας».

Τα συγκεκριμένα οχυρωματικά συμπεριλαμβάνονταν στην κύρια ζώνη άμυνας και τα αντίστοιχα στις θέσεις Τσούκας, Σάββα, Αγ. Νικολάου, Μανολιάσας, ήταν θέσεις προκάλυψης

Επιδημίες και οικολογία: ένα ιδιαίτερο «μάθημα» στο ΒΕΤ

[ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
BARBARA ΑΓΓΕΛΗ]

Στο Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών (ΒΕΤ), ένα από τα πιο δυνατά τμήματα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, διδάσκεται ένα μάθημα που ήρθε να «απαντήσει» και να προσαρμοστεί στη νέα, παγκόσμια πραγματικότητα. Ο επίσημος τίτλος του μαθήματος στα ελληνικά είναι «Η προέλευση και η εξάπλωση των επιδημιών». Το ΒΕΤ δεν έμεινε ανεπρέαστο από την πανδημία του SARS-CoV-2. Από τον Οκτώβριο του 2020, με υπεύθυνο τον καθηγητή Οικολογίας του ΒΕΤ John Halley, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τους μηχανισμούς της εξάπλωσης της επιδημίας με μια οικολογική και εξελικτική άποψη. Ο «Τύπος Ιωαννίνων» μίλησε με τον κ. Halley για την πρωτοβουλία αυτή του Τμήματος.

Πώς προέκυψε ακριβώς η απόφαση για την «υιοθέτηση» ενός τέτοιου μαθήματος;

Βρισκόμουν στην κατάλληλη θέση να το κάνω. Αρκετά χρόνια πίσω, όταν ήμουν μεταδιδάκτορας στο Πανεπιστήμιο του Σαιντ Άντριους της Σκωτίας, ήρθα σε επαφή με τη μαθηματική επιδημιολογία, που έμοιαζε ένα πολύ ενδιαφέρον αντικείμενο –εκείνη την εποχή, βέβαια, σε καθαρά μαθηματικό επίπεδο. Με την πάροδο των χρόνων, συνδέθηκα φιλικά με τον Dan Hayden και τον Jason Matthiopoulos στο κέντρο μολυσματικών ασθενειών του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου.

Όταν η επιδημία Covid «χτύπησε», έμεινα έκπληκτος με την απουσία της οικολογικής προοπτικής και ένιωσα ότι μια τέτοια προοπτική θα ήταν καλή για το Τμήμα μας. Ένα Τμήμα που θα μπορούσε να προσφέρει ένα σχετικό μάθημα. Έτσι, δεδομένης της προσωπικής μου διαδρομής, αποφάσισα ότι θα μπορούσα να προσφέρω κάτι αξιόλογο.

Από όσο γνωρίζω δε, είναι το πρώτο τέτοιο μάθημα στην Ελλάδα. Η σύνδεση οικολογίας-επιδημίας είναι υποτιμημένη. Κάτι που προκαλεί έκπληξη αν λάβει κανείς υπόψη τον ρόλο της πανούκλας στην Ιστορία και την αδιαμφισβήτητη σύνδεση με τα ζώα.

Ποια είναι η ανταπόκριση των φοιτητών;

Πολύ θετική. Οι φοιτητές ενδιαφέρονται πολύ. Ειδικά όταν το μάθημα απαιτεί φυσική παρουσία. Στην αρχή υπήρχε μια φοβία για το κομμάτι του μαθήματος που αφορούσε τα μαθηματικά. Αλλά μόλις τους έδειξα πώς βοηθάνε τα μαθηματικά, το κάνουν με τη βοήθεια ενός πακέτου λογισμικού σε έναν υπολογιστή. Το μάθημα είναι ανοιχτό και σε άλλα Τμήματα επίσης.

Αλλά μόλις τους έδειξα πώς βοηθούν τα μαθηματικά, το κάνουν με τη βοήθεια ενός πακέτου λογισμικού σε έναν υπολογιστή.

Επίσης, αρχικά είχα κάποιες ανησυχίες επειδή το μάθημα γίνεται στα αγγλικά –θα μπορούσαν οι μαθητές να το παρακολουθήσουν; Μόλις ξεκινήσαμε, εντυπωσιάστηκα πραγματικά με το επίπεδο των αγγλικών των φοιτητών στο Τμήμα μας. Οπότε δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα.

Από το 2020 μέχρι σήμερα έχουν υπάρξει διάφορες μεταλλάξεις του κορονοϊού...

Παραλλαγές και μεταλλάξεις έχουν παίξει ένα σημαντικό ρόλο στην πορεία της

Covid-19. Οι 4-5 μεταλλάξεις που ακούμε, αποτελούν μόνο ένα κλάσμα των χιλιάδων μεταλλάξεων που έχουν εμφανιστεί. Όλες αυτές ανταγωνίζονται και οι πιο «ικανές» συνεχίζουν. Αρχικά υπήρξε μια μετάλλαξη που κατάφερε να «ξεφύγει» από τα μέτρα που είχαν παρθεί την περίοδο εκείνη. Μετά το 2020, είχαμε τις τέσσερις μεταλλάξεις με την κορύφωση να έρχεται με τη μετάλλαξη Δέλτα. Το κυρίαρχο ζήτημα σε αυτή την αλυσίδα είναι η εξέλιξη της μολυσματικότητας και της μεταδοτικότητας, όχι της νοσηρότητας. Επομένως, το στέλεχος Όμικρον είναι ελαφρά λιγότερο νοσηρό από το στέλεχος Δέλτα.

Η επιδημία εξαπλώνεται εκθετικά μέχρι να ξεμείνει από ξενιστές ή να συναντήσει αντιστάσεις με τη μορφή λοκντάουν και εμβολιασμού. Στην εργασία μας* που αφορά την παρουσίαση ενός μοντέλου πρόβλεψης για την πανδημία, ασχοληθήκαμε με το φαινόμενο της υπερ-εκθετικής ανάπτυξης –ένα είδος αλλοιότητας ή αλυσιδωτής αντίδρασης της εξέλιξης και της εκθετικής ανάπτυξης. Οι αριθμοί μάς οδηγούν στο να αναμένουμε την επικράτηση μερικών στελεχών όπως είδαμε: Όμικρον, Δέλτα και κάποια άλλα.

*Η δημοσιευμένη εργασία έχει τον τίτλο: SARS-CoV-2 mutational cascades and the risk of hyper-exponential growth (συγγραφείς: John Halley, Δέσποινα Βώκου, Γιώργος Παππάς, Ιωάννης Σαϊνης)

Με ποιον τρόπο συνδέεται ο οικολογικός ρόλος της επιδημίας στον φυσικό κόσμο;

Στον φυσικό κόσμο, ο ρόλος των παρασίτων και της ασθένειας δεν είναι απλώς σημαντικός αλλά καθοριστικός. Θεωρείται από πολλούς επιστήμονες της οικολογίας ότι η ασθένεια είναι το στοιχείο που ευθύνεται για τη διατήρηση της σταθερότητας στα οικοσυστήματα.

Οποιοσδήποτε οργανισμός γίνεται πολύ κοινός, αποτελεί έναν μεγάλο στόχο για ασθένεια. Νέες ασθένειες αναδύονται πάντα επειδή η ταχύτητα της εξέλιξης είναι πολύ πιο γρήγορη από τα μικρόβια. Ως εκ τούτου, η εξέλιξη πηγαίνει μπροστά. Αυτή είναι η ιστορία της Κόκκινης Βασίλισσας η οποία τρέχει για να μείνει σταθερή. Ή εξελίσσεται ή πεθαίνει: αν δεν εξελιχθεί, δεν θα επιζήσει. Αυτή είναι η προέλευση της βιοποικιλότητας (παρουσιάζοντας ένα μικρότερο «στόχο») και του σεξ (τυχαία ανταλλαγή του γενετικού

Από τον Οκτώβριο του 2020, με υπεύθυνο τον καθηγητή Οικολογίας του ΒΕΤ John Halley, οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τους μηχανισμούς της εξαπλώσεως της επιδημίας με μια οικολογική και εξελικτική άποψη.

υλικού). Είναι δύο τρόποι να κινείσαι γρήγορα, να δημιουργούνται νέα είδη, χωρίς το μικρόβιο να σε βρίσκει.

Ποια είναι η πορεία της επιδημίας από δω και πέρα;

Αποτελεί συμβατική σοφία ότι κάθε είδος παρασίτου αναπτύσσει μια «ήπια» συνύπαρξη με τον ξενιστή. Για παράδειγμα, η χολέρα είναι πια πολύ λιγότερο νοσηρή, όπως και η πανούκλα. Κάτι τέτοιο δεν είναι πάντα αλήθεια, αλλά είναι μια ευρεία τάση. Είναι πιθανό ότι ο SARS-Cov-2 θα καθιερώσει την ίδια σχέση με την ανθρωπότητα όπως το κοινό κρυολόγημα ή η γρίπη. Δεν είναι πιθανή η εμφάνιση ενός ιδιαίτερα νοσηρού στελέχους το οποίο θα εξαπλώνεται πιο γρήγορα από τη μετάλλαξη Όμικρον.

Η ερημοποίηση των εδαφών απειλεί τον Θεσσαλικό κάμπο

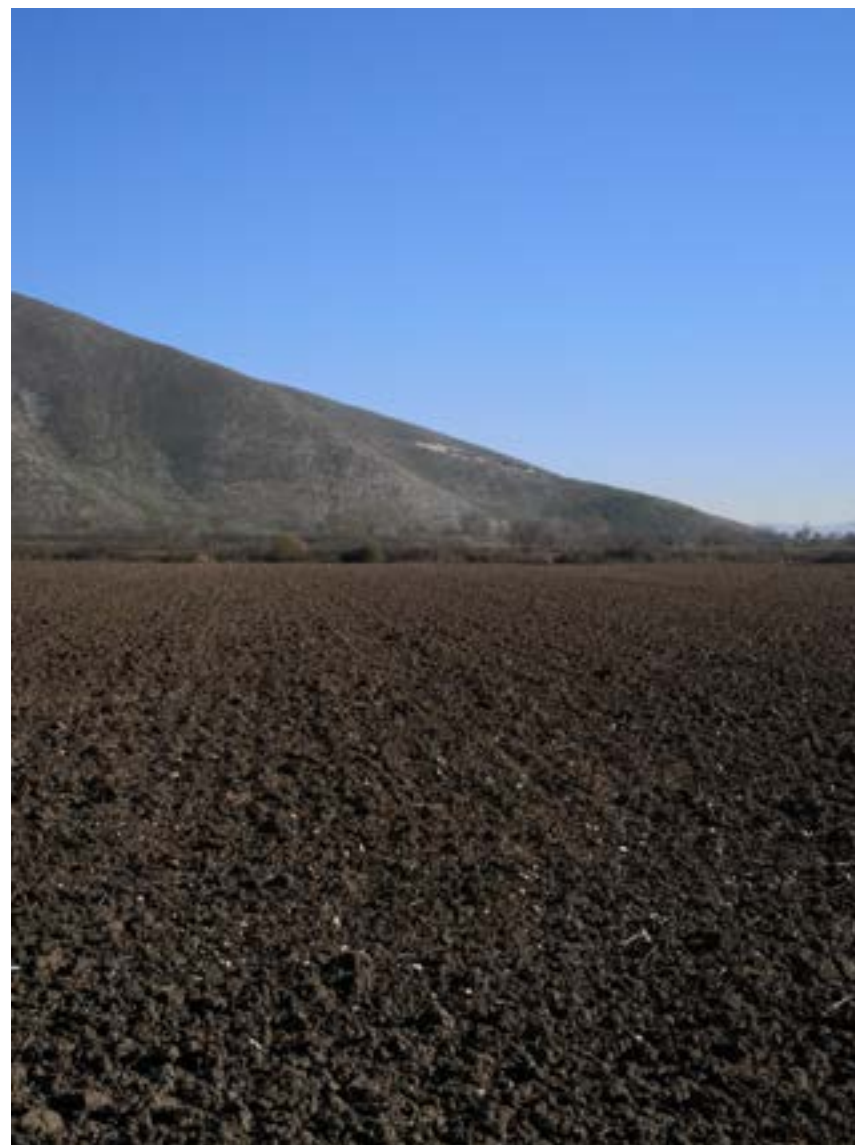
Η Θεσσαλία ακολουθεί το ευρύτερο ελληνικό μοντέλο της ξηροθερμικής ζώνης: Εγκατάλειψη γεωργικής γης λόγω υποβάθμισης και ερημοποίησης. Από το 2000 έως το 2018 εγκαταλείφθηκαν 1,2 εκατ. στρέμματα ετήσιων καλλιεργειών λόγω της συνεχιζόμενης υποβάθμισης των εδαφών, και μείωσης των αποδόσεων κάτω του ορίου οικονομικής ωφελιμότητας.

Ενώ καταγράφεται μικρή αύξηση των πολυετών (δένδρα -ελιές -αμπέλια κατά 55.000 στρ.). Πρόκειται για σημαντικά στοιχεία εργασίας που παρουσιάστηκαν στο AgriBusiness Thessaly Summit 2021 που πραγματοποιήθηκε στα Τρίκαλα Θεσσαλίας με θέμα «Το μέλλον του Θεσσαλικού κάμπου στην ψηφιακή εποχή».

Η εργασία έχει τίτλο «Προβλήματα και προοπτικές της Θεσσαλικής γεωργίας: Επικλινείς εκτάσεις», με υπεύθυνο τον καθηγητή Νικόλαο Δαναλάτο, δ/την του Εργαστηρίου Γεωργίας, Τμήμα Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η μείωση γίνεται με ρυθμό 2 εκατ. στρέμματα ανά δεκαετία λόγω της συνεχιζόμενης υποβάθμισης των εδαφών, και μείωσης των αποδόσεων κάτω του ορίου οικονομικής ωφελιμότητας. Σημαντική είναι η ερημοποίηση στις Περιφερειακές Ενότητες Λάρισας και Μαγνησίας.

ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Στις πεδινές εκτάσεις, έχουμε μείωση της καλλιέργειας του βαμβακιού κατά 540.000 στρ. Παρατηρείται αντικατάσταση 100.000 στρεμμάτων βαμβακιού με μηδική, αντικατάσταση 175.000 στρεμμάτων βαμβακιού με όσπρια και αντικατάσταση εκτάσεων βαμβακιού με χειμερινά σιτηρά. Στις λοφώδεις εκτάσεις έχουμε μείωση των χειμερινών σιτηρών κατά 750.000 στρέμματα. Σύμφωνα με τον κ. Δαναλάτο, ερημοποίηση είναι η υποβάθμιση γαιών στις ημίξηρες περιοχές που προέρχονται από κλιματικές αλλαγές και ανθρώπινες ενέργειες και προκαλούν μείωση της γονιμότητας, της δομής και γενικά

της ικανότητας των εδαφών να διατηρούν χλωρίδα, πανίδα και ανθρώπινη δραστηριότητα καταλήγοντας σε πενία, εξάντληση και τελικά εγκατάλειψη και καταστροφή της γης. Το φαινόμενο απειλεί να μετατρέψει 30% της ελληνικής επικράτειας σε ερημικά τοπία με υποτυπώδη βλάστηση. Σύμφωνα με τον ίδιο, η εντατική καλλιέργεια κυρίως με ετήσιες καλλιέργειες σε κεκλιμένα εδάφη προκαλούν μεγάλη υποβάθμιση της γονιμότητας και του ίδιου του εδάφους. Στις προτάσεις αποφυγής της ερημοποίησης, μεταξύ άλλων, είναι οι σύγχρονες πρακτικές χαμηλών εισροών που θα αποτρέψουν περαιτέρω ερημοποίηση και επιστροφή εγκαταλελειμμένων εκτάσεων σε χρήση. Το τρίπτυχο των προτεινόμενων πρακτι-

κών είναι, χλωρή λίπανση με ψυχανθή, αμειψιοπορά με ψυχανθή και εισαγωγή πολυετών καλλιεργειών (αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά και πολυετείς ενεργειακές καλλιέργειες). Επίσης, η χλωρή λίπανση με καλλιέργεια ψυχανθούς (μπιζέλι, βίκος, κ.λπ.), έχει ως αποτέλεσμα να αυξάνεται δραστικά η οργανική ουσία του εδάφους, να βελτιώνονται οι φυσικο-χημικές και βιολογικές ιδιότητές του, με άλλα λόγια έχουμε ταχύτερη βελτίωση του εδάφους. Στην εκπόνηση της παραπάνω εργασίας συμμετείχαν και οι: Δρ. MSc. Κυριάκος Γιαννούλης, Δρ. Δημήτριος Μπαρτζιάλης, Δρ. Ελπινίκη Σκουφογιάννη και Υποψ. Δρ. Ιππόλυτος Γκιντσιούδης.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

13 λιθογραφίες για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων

Έκθεση λιθογραφιών από τη συλλογή του Ιδρύματος Ιωσήφ και Εσθήρ Γκανή με θέμα: «Η απελευθέρωση της πόλης μας στην λαϊκή εικονογραφία» φιλοξενείται στον εκθεσιακό χώρο του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ιωαννιτών μέχρι τις 18 Μαρτίου. Εκτίθενται 13 λιθογραφίες από τη συλλογή του Ιδρύματος. Τα κείμενα που συνοδεύουν τις λιθογραφίες είναι του Κωνσταντίνου Βλάχου, φιλολόγου, τ. προέδρου της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών και του Ιδρύματος Μελετών Ιονίου και Αδριατικού Χώρου.

Η έκθεση είναι ενταγμένη στο πλαίσιο του εορτασμού των 109ων Ελευθερίων της πόλης των Ιωαννίνων.

Ώρες λειτουργίας: καθημερινά 12:00-14:00 και 18:00-21:00, εκτός αργιών.

«Οδός Αβέρωφ, κόσμημα, Γιάννινα» στο Λαογραφικό Μουσείο

Έκθεση με τίτλο «Οδός Αβέρωφ, κόσμημα, Γιάννινα» της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών (ΕΗΜ) θα φιλοξενείται από την Τρίτη 22 Φεβρουαρίου μέχρι τα τέλη του χρόνου στο Λαογραφικό Μουσείο «Κώστας Φρόντζος».

Η έκθεση αναφέρεται στις συλλογές κοσμημάτων του Μουσείου. Ηπειρώτικα γυναικεία και ανδρικά κοσμήματα, με πολυσύνθετα γεωμετρικά σχήματα αλλά και εμπνευσμένα από τη χλωρίδα και την πανίδα, αλλά και φυλακτικά αντικείμενα.

«Διά σιδήρου» του Κωνσταντίνου Πιέτα

Την έκθεση μεταλλογλυπτικής «Διά σιδήρου» του Κωνσταντίνου Πιέτα φιλοξενεί το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών έως τις 10 Μαρτίου στον εκθεσιακό χώρο του πολιτιστικού πολυχώρου «Δημ. Χατζής».

Ώρες λειτουργίας: καθημερινά 18:00- 21:00.

«Χρυσά βήματα» στον μεντρεσέ του Βελή τζαμιού

Έως τις 28 Φεβρουαρίου συνεχίζεται η έκθεση ζωγραφικής της Σοφίας Μπόμπολη και των μαθητών της με τίτλο «Χρυσά βήματα», στον μεντρεσέ του Βελή τζαμιού. Ώρες λειτουργίας: 18:00-21:00.

«Επαναπατριsmός» στη Δημοτική Πινακοθήκη

Την εικαστική έκθεση «Επαναπατριsmός-200 χρόνια Ελληνική Τέχνη» παρουσιάζουν ο Δήμος Ιωαννιτών και η Δημοτική Πινακοθήκη Ιωαννίνων έως τις 20 Μαρτίου, στο πλαίσιο εορτασμού των 109ων Ελευθερίων της πόλης. Σε αυτήν περιλαμβάνονται πάνω από 50 έργα από τη συλλογή του Δημήτρη Φατούρου και της Άννας Αλμπουκέρκ. Συγκεκριμένα, εκτίθενται πίνακες ζωγραφικής,

χαρακτικά και γλυπτά, που καλύπτουν σχεδόν 200 χρόνια ελληνικής τέχνης. Δημιουργοί τους είναι Έλληνες της διασποράς που σπούδασαν, έζησαν και αναγνωρίστηκαν εκτός Ελλάδας κατά τον 19ο και 20ό αιώνα. Η Δημοτική Πινακοθήκη Ιωαννίνων λειτουργεί από Δευτέρα έως Πέμπτη 08:00-15:00, Παρασκευή: 08:00-21:00, Κυριακή 10:00-13:00 & 18:00-21:00.

«Ωρολόγια τσέπης» στο Σουφαρί Σεράι

Την έκθεση «Η Σχέση με τον Χρόνο. Ωρολόγια τσέπης 18ου-αρχές 19ου αιώνα» από τη συλλογή του Θωμά Ευρ. Παναγιωτίδη θα παρουσιάσουν τα Γενικά Αρχεία του Κράτους-Ιστορικό Αρχείο Ηπείρου στις εγκαταστάσεις τους, στο Σουφαρί Σεράι, από 21 έως 28 Φεβρουαρίου, στο πλαίσιο των «Ελευθερίων». Διακόσια σαράντα ωρολόγια της καθημερινότητας εκτίθενται για πρώτη φορά στο κοινό αποτυπώνοντας τις τάσεις στην τέχνη και την ηπειρώτικη αργυροχοΐα, κατά την προαναφερθείσα περίοδο. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ωρολόγια τσέπης των αγωνιστών του 1821. Τα παλαιότερα χρονολογούνται στο δεύτερο μισό του 18ου αιώνα και τα νεότερα στις αρχές του 19ου αι. Η έκθεση είναι αφιερωμένη στη μνήμη του Ευρυσθένη και της Άννας Παναγιωτίδη.

Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα έως Παρασκευή: 10:00-14:00 και Σάββατο: 10:00-15:00. Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2651034469.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

FLM DISFF C GR **:44**

1: A SUMMER PLACE Alexandra Matherou	9: CREATURES OF THE NIGHT Mimi Koupa	15: GIRLHOOD Vania Turner Maria Sidiropoulou	22: LUXEMIA Dimitra Konstantou
2: AFTER NOON Alexios Koukias-Pantelis	10: EVERY SUNDAY Kati Papadema	16: HORSEPOWER Soyros Skandavas	23: MOTORWAY 65 Evi Katogiropoulou
3: AMYGDALA Maria Hatzidakis	11: EXPERIENCE OF GOODNESS Eleni Alexandrakis	17: I DON'T WANT TO FORGET ANYTHING Vaggelis Soumelis	24: SEA YOU Giannis Vasilakos
4: APALLOU Niko Argovetidis	12: EXPLOITATION Marina Symeou	18: I THE HOUSE Eleni Vergoti	25: SOUL FOOD Nikos Tseberopoulos
5: AT THE AIRPORT Michalis Mathioudakis	13: FLIK FLOK Angeliki Pandalidou	19: IF YOU WERE A MOVIE YOU'D BE A SHORT FILM Gogo Mianoglou	26: SOULS ALL UNACCOMPANIED Yorgos Tzitzidis
6: BEAUTY Thanos Liberopoulos	14: FROM THE BALCONY Aris Kaptanidis	20: LAST VISIT Spiros Aikakis	27: THE STUDENT Vasilios Kalamakis
7: BRUTALIA, DAYS OF LABOUR Manolis Mavris	21: LITERAL LEGEND Dimitris Tsakaleas Lida Vertzoni	28: TO WASHINGTON Artemis Anastasiadou	29: VIKTIKOFTO Ioanna Kyriou
8: CORTAZAR Katerina Strauch Aggys Germanidis		30: YAF YOUR Athina Georgia Koumela	

National Competition 2021
Drama International Short Film Festival
12-18 Sep 2021

22-23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Ταινίες του Φεστιβάλ Δράμας στα παλιά σφαγεία

Το Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας ταξιδεύει για ακόμη μια χρονιά στα Ιωάννινα και παρουσιάζει τα βραβευμένα έργα του για το 2021. Το παρουσιάζει η Κινηματογραφική

Ομάδα Πανεπιστημίου Ιωαννίνων-ΚΟΠΙ την Τρίτη 22 και την Τετάρτη 23 Φεβρουαρίου (πρώτο και δεύτερο μέρος αντίστοιχα), στα παλιά σφαγεία. Είσοδος 2€. Ώρα έναρξης 21:00.

28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

«Αναφορά για μια Ακαδημία» στο Πνευματικό Κέντρο

Η Ομάδα Σημείο Μηδέν σε συνεργασία με το Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ιωαννινών παρουσιάζει τη Δευτέρα 28 Φεβρουαρίου, στις 21.00, στην αίθουσα «Β. Πυρσινέλλας», την παράσταση του έργου του Φραντς Κάφκα «Αναφορά για μια Ακαδημία» σε σκηνοθεσία Σάββα Στρούμπου.

Η μετάφραση είναι της Ιωάννας Μεϊτάνη.

Παίζουν οι ηθοποιοί: Έλλη Ιγγλίζ, Έβελυν Ασουάντ, Ρόζυ Μονάκη, Άννα Μαρκά - Μπονισέλ, Μπάμπης Αλεφάντης, Γιάννης Γιαραμαζίδης, Ντίνος Παπαγεωργίου

Είσοδος ελεύθερη με κράτηση στο τηλ. 2651083940.

Καθημερινά 11-2. Διάρκεια παράστασης: 70'.

Ο κεντρικός ήρωας του διηγήματος του Φραντς Κάφκα «Αναφορά σε μια Ακαδημία» είναι ο πύθνηκος Rotpeter. Ο σκηνοθέτης Σάββας Στρούμπου στο σημείωμά του, αναφέρει: «Στο σώμα μας υπάρχει μία κρύπτη. Βρίσκεται στον «κάτω κόσμο» του σώματος. Εκεί είναι ο Διόνυσος. Περιμένει τη λύτρωσή του. Μπροστά στην Αχερουσία Λίμνη, στην γκριζα ζώνη της εσωτερικής εξορίας του. Αυτή είναι η περιοχή, όπου γράφει ο Φραντς Κάφκα».

25-26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Μαθιουδάκης-θεοδωρόπουλος στο Πορτραίτο

Ο Μιχάλης Μαθιουδάκης και ο Βύρων Θεοδωρόπουλος εμφανίζονται στο Θυμωμένο Πορτραίτο [Καποδιστρίου 20, εισιτήριο 10 ευρώ, πληροφορίες 2651068550], Παρασκευή και Σάββατο 25-26 Φεβρουαρίου, 21.00].

27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Ντοκιμαντέρ: «Ευτύχης Μπιτσάκης: η σκέψη, η δράση»

Οι «Κυριακές στο πανί» επιστρέφουν στις 27 Φεβρουαρίου. Στο πλαίσιο του κύκλου «Φιλοσοφία και κινηματογράφος», στον πολιτιστικό πολυχώρο «Δημ. Χατζής», θα προβληθεί το ντοκιμαντέρ «Ευτύχης Μπιτσάκης: η σκέψη, η δράση» του Προκόπη Δάφνου. Θα προηγηθούν ομιλίες-συζήτηση με τον σκηνοθέτη κ. Δάφνο και τον Δημήτρη Καρύδα, αναπληρωτή καθηγητή του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ. Η εκδήλωση θα ξεκινήσει στις 20:30.

«Ο ΦΑΝΦΑΡΟΝΟΣ»

60 χρόνια από την πικρή κωμωδία των Ντίνο Ρίζι και Βιτόριο Γκάσμαν

Υπάρχουν ταινίες χαρακτηρισμένες αριστουργήματα, από εμβριθείς κριτικούς, έγκριτους θεωρητικούς και εξέχοντες επαγγελματίες του κινηματογράφου, που τις περισσότερες φορές γεμίζουν τις γνωστές λίστες με τα καλύτερα, 10, 20 ή 100, φιλμ όλων των εποχών. «Ο Φανφαρόνος» είναι μία ταινία που μπορεί να μην προσεγγίζει -ή αυτό συμβαίνει σπάνια, από λίγους μερακλήδες- αυτές τις λίστες και σε τεχνικό επίπεδο ή σε λεπτομέρειες να έχει κάποιες αδυναμίες αλλά σίγουρα είναι μία απίστευτη δημιουργία, που έκανε εκατομμύρια θεατές σε όλο τον κόσμο να αγαπήσουν το σινεμά, ακόμη και να επανεξετάσουν τη ζωή τους. Κλασικό δείγμα της κωμωδίας αλά ιταλικά κι ένα από τα καλύτερα ιταλικά φιλμ της δεκαετίας του '60, οφείλει τη διαχρονική και συνεχώς αυξανόμενη γοητεία της σε τρεις ανθρώπους, κατά κύριο λόγο: Στον εξαιρετικό σκηνοθέτη Ντίνο Ρίζι, που ουσιαστικά μαζί με τον τρομερό Μάριο Μονιτσέλι έχτισαν τον μύθο της ιταλικής λαϊκής κωμωδίας (Commedia della italiana), τον σπουδαίο ερμηνευτή Ζαν Λουί Τρεντινιάν και το θηρίο της παγκόσμιας υποκριτικής Βιτόριο Γκάσμαν.

«Ο Φανφαρόνος», όπως ιδιαιτέρως πετυχημένα τιλοφορήθηκε στην Ελλάδα (ο κανονικός τίτλος είναι «Il Sorpasso» - «Το Προσπέρασμα») συμπληρώνει 60 χρόνια ζωής από την πρώτη προβολή της και συνεχίζει να συναρπάζει ακόμη, ενώ η μορφή του Βιτόριο Γκάσμαν, να τρέχει σαν τρελός μέσα στην «καλλονή» -ξεσκεπάστη- Lancia Aurellia και να χειρονομεί απρεπώς, να μας σημάδευει κατευθείαν στην καρδιά.

Ταυτόχρονα όμως «Ο Φανφαρόνος», με το πέρασμα των χρόνων, έχει αποκτήσει μία ακόμη σημαντική και σπάνια ιδιομορφία, καθώς ο αρνητικός χαρακτήρας του Μπρούνο-Γκάσμαν μετετρέπη σε ηρωική φυσιογνωμία. Όπως είχε πει ο Ντίνιο Ρίζι, «ο χαρακτήρας του Γκάσμαν είναι ενός ανθρώπου που δεν έχει μάθει να χτίζει τίποτα, αλλά μόνο να γκρεμίζει. Είναι ο τυπικός Ιταλός, επιφανειακός και αντιδραστικός, που στερείται οποιασδήποτε βαθιάς ποιότητας και ηθικής».

Όμως βρισκόμαστε στις αρχές του 60', σε μια Ιταλία που ζει το «οικονομικό της θαύμα», μία οικονομική «έκρηξη» που μετατρέπει τη χώρα από μία παραδοσιακά γεωργική και οικογενειακή κοινωνία σε βιομηχανική δύναμη με τον λαό της να πέφτει στην ευκολία της ρηχότητας, της ατομικότητας, της καταναλωτικής μανίας.

Ο μαχητικός ασυμβίβαστος ιδεολόγος Ντίνιο Ρίζι, όπως και ο Μονιτέλι και οι περισσότεροι αξιοθαύμαστοι κινηματογραφιστές εκείνης της εποχής, έχουν αναλάβει τον ρόλο να προειδοποιήσουν την ιταλική κοινωνία, να αναδείξουν τις παγίδες -και λίγο πολύ επιβεβαιώθηκαν με το πέρασμα των χρόνων. Παρά ταύτα, με το πέρασμα των χρόνων κι έστω αν μοιάζει αντιφατικό, ο χαρακτήρας του Γκάσμαν αποκτά θετικά χαρακτηριστικά, γίνεται ακόμη πιο γοητευτικός. Η ασέβειά του προς όλους και τα πάντα, το ρίσκο της ταχύτητας, η ειρωνική του στάση, η περιφρόνηση προς το κοινωνικό γίγνεσθαι, η λαιμοδείξη του θανάτου και κάθε σύμβασης λαμβάνει επαναστατικές διαστάσεις. Εν αντιθέσει με τον συμβιβασμένο, συνεσταλμένο, άβγαλτο, εσωστρεφή φοιτητή της Νομικής νεαρό Τρεντινιάν, που μοιάζει με ένα εύθραυστο μοντέλο, που αν και ελκύεται από τον Γκάσμαν, είναι προφανές ότι είναι έτοιμο να παραδοθεί στις συμβάσεις, να γίνει ένας υπεύθυνος, φορολογικά τακτοποιημένος πολίτης που θα συμβάλλει στο μερεμέτισμα του σύγχρονου κόσμου και όχι στο γκρέμισμα που προτείνει ο Μπρούνο.

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΗ ΚΑΙ ΟΔΥΝΗΡΟ ΦΙΝΑΛΕ

Εδώ, καλό είναι να θυμηθούμε, ειδικά

Βικτόριο Γκάσμαν και Ζαν Λουί Τρεντινιάν στη ταινία «Ο Φανφαρόνος»

Ο ένας και μοναδικός Βιτόριο

ΠΕΡΑ όμως από τα μηνύματα της ταινίας, τον στοχασμό πάνω στο μέλλον της Ιταλίας, «Ο Φανφαρόνος» είναι και μία απολαυστική ταινία. Γυρισμένη σε ασπρόμαυρο, πλημμυρισμένη από πανέμορφα πλάνα, απίστευτες ατάκες και ανεπανάληπτα επεισόδια, που μένουν χαραγμένα για πάντα στη μνήμη. Είναι το αριστούργημα του Ντίνιο Ρίζι, αλλά και η ταινία που ο ένας και μοναδικός Βιτόριο Γκάσμαν θα την στείλει σε άλλη διάσταση, θα αποδείξει το υποκριτικό του μεγαλείο, θα κερδίσει την καρδιά μας για πάντα, ισορροπώντας άψογα έναν χαρακτήρα μεταξύ του καυχησιάρη απερίσκεπτου φραμπαλά και του ανθρώπου που ζει κάθε στιγμή, δίχως να υπολογίζει τίποτα.

Είναι μία ταινία, που συμβολίζει μια ολόκληρη εποχή, για την Ιταλία που άκμαζε κινηματογραφικά, που εκτός από ηθοποιούς, ποδοσφαιριστές, μόδιστρος και πανέμορφα αυτοκίνητα, έβγαζε και σπουδαίους σκηνοθέτες, ανυποχώρητους ιδεολόγους, που την έκαναν ξανά μόδα, απατηλό όνειρο, αγαπημένο προσορισμό. Όχι για τουρισμό, αλλά για αυτό που συμβολίζουν ο Βιτόριο Γκάσμαν, ο Ντίνιο Ρίζι, αλλά και ο ατελείωτος κατάλογος από κινηματογραφιστές, ανθρώπους της τέχνης και των γραμμάτων, των απλών ανθρώπων και των παεζάνων, που γεννήθηκαν με το χάρισμα να προτείνουν και να γεύονται την καλή ζωή μέχρι τα άκρα...

για τους αμύπητους, το στόρι -που συνέγραψαν ο σκηνοθέτης μαζί με τον σημαντικό σκηνοθέτη Ετόρε Σκόλα και τον έμπειρο σεναριογράφο Ρουτζέρο Μακάρι: Δεκαπενταύγουστος. Σε μια άδεια Ρώμη, ένας νεαρός φοιτητής της Νομικής, ο Ρομπέρτο που έχει απομείνει μόνος του για να διαβάσει, βλέπει από το παράθυρό του μία σπορ Lancia να σταματά και ο οδηγός της, ο Μπρούνο, ένας ζωηρός 40άρης, να του ζητά να τον αφήσει να κάνει ένα τηλεφώνημα. Ο Μπρούνο που ψάχνει παρέα για βόλτα, δεν βρίσκει κανέναν στο τηλεφώνημα και προτείνει στον Ρομπέρτο να τον πάρει μαζί του. Ο Ρομπέρτο θα συμφωνήσει και θα τον ακολουθήσει σε μία περιπλάνηση στα περίχωρα της Ρώμης μέχρι και την Τοσκάνη, θα επισκεφθούν συγγενείς και φίλους, ενώ γρήγορα θα αρχίσει να φοβάται και να αμφιβάλλει για τον

Μπρούνο και το πόσο ξέγνοιαστο είναι η ζωή του. Κάτι που θα επιβεβαιωθεί από το οδυνηρό φινάλε.

ΟΙ ΔΥΟ ΚΟΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΠΡΟΣΠΕΡΑΣΜΑ

Ο πραγματικά ανεξάντλητος ιδεών Ντίνιο Ρίζι (1916-2008) των σημαντικών ταινιών -«Άρωμα Γυναίκας» και πάλι με έναν απίστευτο Γκάσμαν, «Τα Τέρατα», «Παλιόζωή Παλιόκοσμο», «Η Κρεβατοκάμαρα του Επισκόπου»-, μέσα από μία βόλτα, ένα road movie πριν τυποποιηθεί ο όρος στην Αμερική, θα φτιάξει ένα μελαγχολικό πορτρέτο της Ιταλίας, που μόλις έχει βγει από τον εφιάλτη των φασιστικών οрдών του Μουσολίνι και τρέχει με ιλιγγιώδη ταχύτητα προς ένα επιφανειακό «success story».

Ταυτόχρονα ο Ρίζι αναδεικνύει τη σύγκρουση δυο κόσμων, αυτόν της συνεσταλμένης αλλά δίχως ψυχή σιγουριάς, που εκπροσωπεί ο φοιτητής, και της ανεξέλεγκτης ταχύτητας, του vivere pericolosamente που συμβολίζει ο Γκάσμαν. Μίας ζωής στα όρια, που αρχικά γοητεύει τον φοιτητή, αλλά είναι φανερό ότι το ήθος και η ποιότητα του χαρακτήρα του δύσκολα μπορεί να υιοθετήσει ως τρόπο ζωής. Θα πρέπει να λάβει μία απόφαση, ίσως να πάρει κάποια χαρακτηριστικά από τον Μπρούνο και να πετάξει μακριά όλα αυτά που θα οδηγήσουν την Ιταλία σε αδιέξοδο. Δεν θα προλάβει, ένα από τα πολλά προσπεράσματα του Μπρούνο, το τελευταίο, θα διακόψει άδοξα αυτή την εσωτερική διεργασία, την ψυχική αναταραχή του Ρομπέρτο.

ΑΠΕ-ΜΠΕ/Χάρης Αναγνωστάκης

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

«Εκμηδένιση»

ΕΚΜΗΔΕΝΙΣΗ
ΜΙΣΕΛ ΟΥΕΛΜΠΕΚ
Μετάφραση: Γ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ
Εκδόσεις ΕΣΤΙΑ

Εναντίον της υπέρογκης παρουσίας του Ισλάμ στη Γαλλία (κάποιοι τον έχουν χαρακτηρίσει και «ισλαμόφοβο»), πεπεισμένος πως η χώρα του έχει πάρει εδώ και καιρό τον δρόμο της παρακμής (γεγονός που τον κάνει να ρίχνει νοσταλγικές ματιές προς το «παλαιό καθεστώς» και τη γαλλική μοναρχία), προφήτης μεγάλων κακών για το μέλλον της δύσης και της δημοκρατίας, υποστηρικτής του Ντόναλντ Τραμπ (τουλάχιστον όσο παρέμενε πρόεδρος των ΗΠΑ), άκρως επιφυλακτικός με την Ευρώπη, αλλά και υπερασπιστής πολλών ανδροκρατικών πεποιθήσεων (με τις γυναίκες να μην καταλαμβάνουν ακριβώς περιοιπη θέση στο έργο του, το σεξ να καταλήγει ιδιαιτέρως προφανές στα μυθιστορήματά του και τον ίδιο να γίνεται πολύ αυθρόστομος με τις ερωτικές πράξεις των ηρώων του), ο Μισέλ Ουελμπέκ (Michel Houellebecq) έχει προκαλέσει τα πολλά τελευταία χρόνια πλήθος αντιδράσεις, τόσο με τα βιβλία όσο και με τη δημόσια παρουσία του.

Παρόλα αυτά, αν και όσο ισχύουν τα προηγούμενα, τίποτε δεν είναι ικανό να αναιρέσει μια αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα. Το «τρομερό παιδί της Γαλλίας» είναι, πρωτίτως, ένας εξαιρετικά προικισμένος συγγραφέας. Γράφοντας με σταθερό νεύρο και απαραμείωτη ένταση, ξέροντας πώς να στήσει συναρπαστικές καταστάσεις και με ποιον τρόπο να μπει στο πετσί των γερά σχεδιασμένων πρωταγωνιστών του, αλλά και μετατρέποντας τις πολιτικές του ιδέες σε γόνιμες αντιφάσεις, ο Ουελμπέκ παραμένει ένας από τους πιο επιτυχημένους μυθοπλάστες της εποχής μας: δεν είναι τυχαία η φήμη την οποία έχει αποκτήσει εκτός Γαλλίας ούτε είναι επίσης τυχαίο πως κάθε καινούργιο βιβλίο του συνεπάγεται σχεδόν αμέσως ένα τεράστιο κύμα ανταπόκρισης τόσο στη Γαλλία όσο και διεθνώς. Τι ακριβώς συμβαίνει, όμως, με το μυθιστόρημά του «Εκμηδένιση», που κυκλοφόρησε πολύ πρόσφατα στο Παρίσι, κυκλοφορώντας ταυτοχρόνως και στα ελληνικά από τις εκδόσεις Εστία, σε υποδειγματική μετάφραση του Γιώργου Καραμπέλα, ο οποίος είναι βαθιά εξοικειωμένος όχι μόνο με τον μυθιστορηματικό κόσμο του Ουελμπέκ, αλλά και με τον δοκιμιακό του λόγο;

Η δράση εξελίσσεται σε ένα ελαφρώς προπορευόμενο μέλλον, όπως και σε άλλα βιβλία του συγγραφέα. Η Γαλλία έχει το ευτύχημα να διανύει μια φάση οικονομικής ανόδου και οι κυβερνώντες, μαζί με τους σχεδιαστές των οικονομικών και της πολιτικής, φιλοδοξούν να συμβάλουν τα μάλα στη φάση αυτής της καινούργιας ανάπτυξης. Ο Πολ δουλεύει πλάι στον λίαν επιτυχημένο υπουργό Εθνικής Οικονομίας, που ετοιμάζει μαζί

με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την αντικατάστασή του από ένα ασήμαντο μεταβατικό πρόσωπο μέχρι ο ίδιος να μπορεί να επανεκλεγεί νομίμως (πρόεδρος και υπουργός παραπέμπουν στο πολιτικό σχήμα που κυβερνά σήμερα τη Γαλλία). Πρόκειται γι' αυτό που ο Ουελμπέκ ονομάζει «μεταδημοκρατία», ένα πολιτικό καθεστώς το οποίο περιγράφει τις διαδικασίες και τους θεσμούς της δημοκρατίας, αντί να τους υπηρετεί εκ των ένδον, με πρώτιστο σκοπό την αναπαραγωγή του στην εξουσία. Και δεν πρόκειται μόνο γι' αυτό.

Μολονότι πολιτικό στέλεχος πρώτης γραμμής, ο Πολ θέλει να κρατηθεί μακριά από τον βόρβορο, με τη διαφορά πως η δημόσια σφαίρα (αν η «μεταδημοκρατία» και τα συμπαρομαρτούντα της εξακολουθούν να συνιστούν δημόσια σφαίρα) είναι πανταχού παρούσα ενόσω και ο ιδιωτικός βίος τείνει να πάρει ασυγκράτητος την κατιούσα. Αυτό τουλάχιστον αποδεικνύει περήτρανα ο ιδιωτικός και ο οικογενειακός βίος του Πολ. Έχουν στ' αλήθεια τελειώσει όλα; Όχι ακόμη. Ο Ουελμπέκ μοιάζει όμοιος και ταυτοχρόνως πολύ διαφορετικός από τον παλαιότερο εαυτό του. Υπάρχουν γυναίκες στο μυθιστόρημά του, που αντί να είναι μέγαιρες, μπορούν να προσφέρουν και να διατρανώσουν την αγάπη. Υπάρχουν επιπροσθέτως πολιτικοί που συνεχίζουν να πιστεύουν στον ορθολογισμό και να αγωνίζονται για ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα (όπως ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας). Και υπάρχουν τέλος ανεξερεύνητες δυνατότητες σεξουαλικής και ερωτικής ζωής που είναι σε θέση να μας κρατήσουν όρθιους και ψυχικά ετοιμοπόλεμους. Υπάρχει, πριν και πάνω απ' όλα, η δυνατότητα του ονείρου και της αγάπης, που θα επιτρέψει στον Πολ από τη μια πλευρά να μη βυθιστεί στο χάος της κρατικής γραφειοκρατίας και του πολιτικού ανταγωνισμού και από την άλλη να υπομείνει μέχρι και την εσχάτη ώρα τον εκμηδενισμό του τίτλου του βιβλίου. Ναι, η ζωή είναι άσημη και ανυπόφορα προσωρινή και φθαρτή, και τα πάντα (κοινωνίες και ατομικές υπάρξεις) καταλήγουν στο χώμα, όπως θα έλεγε ο Πασκάλ (ο πολυαγαπημένος του Ουελμπέκ), όμως οι γήινες τροφές του Αντρέ Ζιντ (δεν ξέρω αν είναι αγαπημένος του) μπορούν πάντοτε να μας θρέψουν, ίσως και να μας σώσουν: με την αναδρομή στα παιδικά μας χρόνια και στις μεγάλες στιγμές της τέχνης, με την αγάπη να συνοδεύει τους πιστούς της ακόμα και στα πιο δύσβατα μονοπάτια, καθώς και με ένα μυθιστόρημα όπως η «Εκμηδένιση», που κατορθώνει να μετατρέψει την αφάνεια και την απουσία σε έστω και απεγνωσμένη ελπίδα.

ΑΠΕ-ΜΠΕ/Β. ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Κατάρα! Οι Damned...

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Στις 18 Φεβρουαρίου 1977, πριν από 45 χρόνια δηλαδή, από τα Pathway studios του Λονδίνου, βγήκε μια κατάρα: Οι Damned έβγαλαν τον πρώτο τους δίσκο, το Damned, Damned, Damned, που το έλεγε τρεις φορές και εμφανιζόταν ο Σκαθαροζούμης ο Καπετάν Ευαίσθητος μέσα από πικάπ. Η μπάντα είχε ήδη μια τεράστια, για τα δεδομένα της και τα δεδομένα του πανκ, επιτυχία, το New Rose. Το κομμάτι-σύμβολο της πανκ, θεωρείται το πρώτο πανκ σινγκλ αγγλικής μπάντας, με b-side μια διασκευή στο Help των Beatles.

Πίσω όμως στο άλμπουμ, τω καιρώ εκείνω οι πάνκηδες έμπαιναν και έβγαιναν σαν σίφουνες στα στούντιο. Το Damned εις την τρίτη πήρε 10 μέρες να ηχογραφηθεί, με παραγωγό τον Νικ Λόου και με τη μπάντα που ήταν ένας και ένας, να δημιουργεί νέες συνθήκες στο πανκ, λίγο πριν πάρει το δρόμο για τα σκοτεινά goth δάση.

Μερικά ενδεικτικά για το ποιον της μπάντας, ήταν ότι ο Ντέιβιντ Λετ ή Βάνιαν, ο τραγουδιστής, ήταν αρχικά νεκροθάφτης και αργότερα, σύζυγος της Πατρίσια Μόρισον, που αν δεν ξέρετε ποια είναι, τότε να μην καυχίστε ότι ξέρετε από goth και Sisters of Mercy. Μαζί του, ήταν ο Captain Sensible, κατά πολλούς ο φυσικός αρχηγός της μπάντας (μπασιίστας, κιθαρίστας και αρχηγός πολιτικού κόμματος ανάμεσα σε άλλα), καθώς και ένας από τους καλύτερους πανκ (και

γενικά) κιθαρίστες όλων των εποχών, ο Μπράιαν Ρόμπερτσον, κατά κόσμο Τζέιμς. Ντράμερ ήταν ο Rat Scabies ή Κρίστοφερ Τζον Μίλαρ που αργότερα, έγινε και ήρωας σε βιβλίο.

Το «Damned...» όμως δεν ήταν «δίσκος του ενός τραγουδιού». Το Neat Neat Neat είναι ίσως ακόμα καλύτερο από το New Rose και γενικά, τα 12 κομμάτια εμπέδωναν την τότε γκαράζ δεκαετία, από τους Stooges και τους MC5 μέχρι το Λονδίνο και τους Damned.

Επίσης, ο δίσκος έχει μνημειώδες εξώφυλλο που βγήκε κατευθείαν από τη σκηνή του φαλακρού πράκτορα στο ζαχαροπλαστείο. Ο Sensible έλεγε μετά ότι έψαχνε να βάλει κάπου μια φωτό που να μην είναι γεμάτος τούρτες στα μούτρα ή να έχει πλάτη στο φακό, γιατί ήθελε να έχει ένα ντοκουμέντο να δείξει στους συγγενείς του, καθώς πίστευε ότι δεν θα βγάλουν άλλο δίσκο...

ΕΝΤΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΜΟΥΑΜΑΡ ΚΑΝΤΑΦΙ

Νέος διχασμός απειλεί τη Λιβύη

Οι Λίβυοι γιόρτασαν την Πέμπτη 17 Φεβρουαρίου τη συμπλήρωση 11 ετών από την επανάσταση που ανέτρεψε τον Μουάμαρ Καντάφι το 2011, σε μια περίοδο που η μετάβαση προς τη δημοκρατία συναντά νέα εμπόδια και εκφράζονται φόβοι για επανάληψη των εχθροπραξιών.

Από τις 10 Φεβρουαρίου η χώρα έχει βρεθεί με δύο αντίπαλους πρωθυπουργούς, αφού προηγουμένως, τον Δεκέμβριο, δεν κατάφερε να οργανώσει προεδρικές και βουλευτικές εκλογές. Το Κοινοβούλιο που εδρεύει στο Τομπρούκ εξέλεξε νέο μεταβατικό πρωθυπουργό τον πρώην υπουργό Εσωτερικών Φάτι Μπασάγα, στη θέση του Αμπντελχαμίτ Ντμπεϊμπά, όμως ο τελευταίος επιμένει ότι θα παραδώσει την εξουσία μόνο σε μια εκλεγμένη κυβέρνηση. Ένα χάος σε πολιτικό και θεσμικό επίπεδο, που δεν είναι άγνωστο στη Λιβύη.

Εορταστικές εκδηλώσεις είναι προγραμματισμένες για αύριο Παρασκευή

στην Πλατεία των Μαρτύρων, στην καρδιά της Τρίπολης, όπου ο Καντάφι εκφωνούσε τις ομιλίες του, μέχρι που ανατράπηκε, στις 17 Φεβρουαρίου 2011.

Στη Βεγγάζη, τη δεύτερη σε μέγεθος πόλη της χώρας, δεκάδες άνθρωποι, κρατώντας λιβυκές σημαίες, συγκεντρώθηκαν την Πέμπτη στο σημείο απ' όπου είχαν ξεκινήσει οι πρώτες διαδηλώσεις κατά του Καντάφι.

Ο Ντμπεϊμπά επανέλαβε σήμερα, σε ανάρτησή του στο Twitter, ότι «δεσμεύεται να οικοδομήσει ένα πολλά υποσχόμενο μέλλον» που θα διασφαλίζει «την ελευθερία και τη δικαιοσύνη» για τις οποίες «θυσιάστηκαν οι επαναστάτες μας». Το πολιτικό μέλλον του Ντμπεϊμπά ωστόσο δείχνει αβέβαιο. Ο αντίπαλός του, ο Μπασάγα, έχει τη στήριξη του Κοινοβουλίου αλλά και των στρατιωτικών δυνάμεων του Χαλίφα Χάφταρ, του ισχυρού άνδρα της Ανατολικής Λιβύης.

Ο ΟΗΕ προσπαθεί να τηρήσει στάση ουδετερότητας, ωστόσο η ειδική

σύμβουλος του γενικού γραμματέα του Οργανισμού, η Αμερικανίδα Στέφανι Ουίλιαμς, κατηγορήθηκε σήμερα για «μεροληψία» από τον εκπρόσωπο της κυβέρνησης του Ντμπεϊμπά, τον Μοχάμεντ Χαμούντα. Χθες η Ουίλιαμς είχε συναντηθεί με τον πρόεδρο του Κοινοβουλίου, τον Αγκίλα Σάλεχ. Μετά τη λήξη των συνομιλιών τους, είπε ότι «κατέγραψε» τις εξηγήσεις του Σάλεχ «σχετικά με τον μηχανισμό του Κοινοβουλίου με τον οποίο χορηγεί την εμπιστοσύνη του σε μια νέα κυβέρνηση», μια δήλωση που ερμηνεύτηκε από την πλευρά του Ντμπεϊμπά ως στήριξη στις ενέργειες του Κοινοβουλίου για την αντικατάστασή του.

Στα τέλη του 2020, λίγο μετά την αποτυχία του Χάφταρ να καταλάβει την Τρίπολη, οι αντίπαλες πλευρές υπέγραψαν μια συμφωνία εκεχειρίας. Ακολούθησε η έναρξη της ειρηνευτικής διαδικασίας υπό την αιγίδα του ΟΗΕ. Στο πλαίσιο αυτό, πριν από έναν χρόνο, ανατέθηκε στον Ντμπεϊμπά ο σχηματισμός μεταβατικής κυβέρνησης με στόχο να ενώσει τους θεσμούς και να οδηγήσει τη χώρα σε προεδρικές και βουλευτικές εκλογές, στις 24 Δεκεμβρίου. Όμως λόγω των επίμονων διαφωνιών των δύο πλευρών, αναβλήθηκαν επ' αόριστον οι εκλογές στις οποίες η διεθνής κοινότητα βάσιζε τις ελπίδες της για τη σταθεροποίηση της χώρας.

Ο Ντμπεϊμπά, ο Μπασάγα, ο Χάφταρ και ο Σάλεχ ήταν όλοι τους υποψήφιοι στις προεδρικές εκλογές που αναβλήθηκαν.

Παρά την αποτυχία σε πολιτικό επίπεδο, υπάρχουν «άπειρα πράγματα, στα οποία η Λιβύη σημειώνει πρόοδο», υποστήριξε ο Τζαλέλ Χαρσάουι, ερευνητής ειδικός σε θέματα που αφορούν τη Λιβύη. «Από τον Ιούνιο του 2020 δεν έχει σημειωθεί καμία σημαντική ανταλλαγή πυρών. Στην ελίτ, κάποιοι που ήταν θανάσιμοι εχθροί πριν από δύο χρόνια, τώρα μιλούν μεταξύ τους, ή ακόμη και συμμαχούν σε ορισμένες περιπτώσεις. Το γεγονός αυτό συνιστά την αρχή της συμφιλίωσης», σημείωσε.

Τον Δεκέμβριο, ενώ διαφαινόταν η αναβολή των εκλογών, ο Μπασάγα, ένας ισχυρός πολιτικός της Δυτικής Λιβύης, προσέγγισε την αντίπαλη πλευρά: πήγε στη Βεγγάζη και συναντήθηκε με τον στρατάρχη Χάφταρ. Ο πρώην υπουργός Εσωτερικών έχει τώρα περιθώριο μέχρι τις 24 Φεβρουαρίου για να σχηματίσει κυβέρνηση και να ζητήσει την ψήφο εμπιστοσύνης του Κοινοβουλίου.

ΑΠΕ-ΜΠΕ-AFP

Από τις 10 Φεβρουαρίου η χώρα έχει βρεθεί με δύο αντίπαλους πρωθυπουργούς, αφού προηγουμένως, τον Δεκέμβριο, δεν κατάφερε να οργανώσει προεδρικές και βουλευτικές εκλογές. Το Κοινοβούλιο που εδρεύει στο Τομπρούκ εξέλεξε νέο μεταβατικό πρωθυπουργό τον πρώην υπουργό Εσωτερικών Φάτι Μπασάγα, στη θέση του Αμπντελχαμίτ Ντμπεϊμπά, όμως ο τελευταίος επιμένει ότι θα παραδώσει την εξουσία μόνο σε μια εκλεγμένη κυβέρνηση.

